

державні установи у сфері закупівель ліків. Сьогодні вони допомагають Уряду України створити ефективну систему закупівель. У 2015 році ЮНІСЕФ закуповував препарати за 2 програмами, а саме – вакцини та антиретровірусні (АРВ) препарати. Усі виробники вакцин та АРВ-препаратів мали змогу брати участь у тендерах за умови, що їх ліки прекваліфіковані ВООЗ. Таким чином забезпечувалися поставки якісних ліків за найкращою ціною.

Закуплено 22 АРВ-препарати, що дасть змогу лікуватися 45 тис. пацієнтам. Також було зекономлено більше 1 млн дол., що дозволило додатково закупити 6 АРВ-препаратів. Щодо закупівель 2016 року, то за напрямом закупівлі АРВ-препаратів вже використано 66% бюджету. Також вже підписані контракти на поставки 8 вакцин. Ці вакцини будуть поставлені в червні–липні 2017 року.

Крістін Джексон, головний консультант із закупівель Crown Agents, повідомила, що в 2015 році агенції було доручено закупівлю онкологічних препаратів, які були успішно завершені. У 2016 році Crown Agents виділено бюджет на реалізацію 12 програм. Робота над цими закупівлями розпочалася в грудні 2016 року та включає закупівлю більше ніж 400 позицій. На сьогодні вже розпочато процедури закупівель приблизно по 30% із них. Вже більше 200 учасників із 16 країн, в тому числі з України, подали заявки на участь у тендерах, 70% із них – виробники. Усі подані заявки будуть перевірені задля вибору найкращої пропозиції з фінансової та технічної точки зору та узгоджені з МОЗ України. На сьогодні узгоджені деякі пропозиції, за ними розпочалася процедура закупівель. Вже у березні 2017 року відбудуться перші поставки препаратів та медичних виробів.

Підготувала Віра Фазлєєва

Про доступність і відшкодування лікарських засобів

На Урядовому порталі оприлюднено постанову від 17.03.2017 р. №152 «Про забезпечення доступності лікарських засобів», ухвалену Урядом України 16 березня поточного року. Документом затверджено Порядок відшкодування вартості лікарських засобів та Порядок визначення розміру відшкодування вартості лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню.

Як відомо, на лікарські засоби, включені до переліку міжнародних непатентованих назв лікарських засобів (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) від 09.11.2016 р. №863) під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет 2-го типу, бронхіальну астму, встановлюються граничні постачальницько-збутові надбавки в розмірі 10%, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки в розмірі 15%, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків. Відповідні зміни вносяться у постанову КМУ від 17.10.2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби».

Відтак із постанови КМУ №863 виключена вимога щодо розробки змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової і роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), які б передбачали обов'язкову наявність у кожному аптечному закладі лікарських засобів, які підлягатимуть реімбурсації.

Порядком відшкодування передбачено, що для здійснення відпуску лікарських засобів, вартість яких підлягає повному або частковому відшкодуванню, суб'єкти господарювання повинні звертатися до розпорядників бюджетних коштів із заявою про укладення договору про відшкодування вартості лікарських засобів. І на підставі цих договорів розпорядники бюджетних коштів формуватимуть перелік суб'єктів господарювання, що здійснюють відпуск лікарських засобів, без надання будь-яких преференцій. Тож відпуск лікарських засобів здійснюватиметься на підставі рецептів, виписаних лікарями закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності за місцем надання медичної допомоги пацієнту

на рецептурних бланках форми №1. Строк дії рецепта становить 30 календарних днів від моменту його виписки. При цьому суб'єкти господарювання повинні зберігати рецепти протягом трьох років з моменту відпуску. Також суб'єкти господарювання повинні складати звіт про відпущені лікарські засоби та надавати його розпорядникам бюджетних коштів.

У Порядку відшкодування передбачено, що не підлягатимуть відшкодуванню лікарські засоби, які суб'єкт господарювання здійснив із порушенням вимог нормативно-правових актів.

Для цього МОЗ України вестиме Реєстр лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню, куди вноситимуться торгові назви лікарських засобів, оптово-відпускні ціни яких не перевищують граничну оптово-відпускну ціну в перерахунку на добову дозу лікарського засобу.

У плановому порядку Реєстр оновлюватиметься двічі на рік станом на 1 січня та 1 липня поточного року та оприлюднюватиметься на офіційному веб-сайті МОЗ України.

Як відомо, на відшкодування вартості лікарських засобів у бюджеті передбачено 500 млн грн. Відтак 10 березня поточного року Урядом прийнято постанову КМУ «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань». Наразі текст документу ще не оприлюднено. Крім того, триває й громадське обговорення проекту наказу МОЗ України щодо розрахунку граничних оптово-відпускних цін, на який розповсюджуються нові правила державного цінового регулювання. Процес цей, як виявилось, потребує доопрацювання.

Підготувала Віра Фазлєєва